

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserata) uredništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 13.

V Ptiju v nedeljo dne 25. junija 1905.

VI. letnik.

Domžale — pravica naj velja.

Dne 1. junija praznovalo je pevsko društvo „Andrej Hofer“ v Domžalah slavnost razvitja društvene zastave. Pri tej priliki pokazali so se pervaki v pravi luči. fej!

O dogodkih v Domžalah nismo hoteli poročati, mislili smo, da bo vse na skoraj utihnilo in da je cela stvar bila samo omejene posebnosti. Nismo hoteli ne tako in ne tako poročati, stvar pa se je razširila po vseh časnikih in zato mislimo tudi mi, da nam je dovoljeno priobčiti nekaj vrstic, in sicer resničnih, o Domžalah.

„Kri je tekla vsled nemškega izvajanja“ je moto vseh prvaških listov, ki na dolgo in široko tarnajo, — da je c. kr. orožništvo postavno postopalo. Kdo pa je kriv, da je kri tekla, bo vsak bralec kmalu sprevidel. Objektivno hočemo na kratko tel dogodek omeniti, hočemo se ravnati po uradnem listu. Pervaki sicer kričijo „uradni list resnično ne pripoveduje dogodka.“ Na eni strani vedno trdijo, kako podvrženi so vladi in cesarski hiši, na drugi strani pa proti vladi delajo s tem, da ne verjamajo, kaj jim ta in njeni uslužbenci, posebno če niso iste narodnosti, po njihovi volji ne storijo; cesarski hiši pa so sovražni, ker vedno velikega, močnega (?) strica želijo, da bi jih ta pod svoje — krvavo, sužno krilo vzel. Naj vas ima pervaki in naj sam spoznanje pride — omiko imamo od Nemcov in njim moramo biti hvaležni. Domžalsko občinstvo pa ima še nekaj druzega od Nemcev — ima poboljšanje gmotnega stanja. Prej siromaki — zdaj imajo vendar zaslužek in ta mora dober biti, kajti prevetnost pustila jih je pozabiti hvaležnost.

Poglejmo si pa dogodek, kako se je resnično dogodil: Pevsko društvo „Andrej Hofer“ nemških Tirolcev v Domžalah praznovalo je razvitje zastave. Javno niso slavnosti priredili, ampak na privatnem vrtu, da ja ne bi vznemirili znanih prvaškik sršenov. Pa glej! Vsa množica domžalska začela je demonstrirati, prišli so z godbo pred vrt, kjer je bila veselica, ter začeli kamenje metati med zbrane nemške goste. 3 mali otroki so poškodovani in misliti moramo, kak strah so imele gospe za svoje otroke in za se pred takšno divjo druhaljo. Vso prizadevanje orožnikov ni prej pomagalo, da bi ljudstvo mirovalo, predno niso trikrat ustrelili. Eden kričačev in hujšačev bil je zasluženo zadet z bajonetom v stegno. Kako divjo in surovo je postopala prvaška druhal je razvidno iz tega, da se je morala vojaška godba umakniti pred kamenjem in morali priti orožniki iz Ljubljane domžalskim na pomoč. Kdo je tukaj kriv? Domžalskih Slovenceh niti ne moremo toliko kriviti, krivi so hujšači, agitatorji iz Kamnika in Ljubljane. „Inteligentni“ listi so ljudstvo že dolgo pred slovnostjo ščivali, naj surovo postopajo proti — dobrotnikom. „Slovenski Narod“ ki hoče Slovencem omiko, je v prvi vrsti ščival na tak način, da smemo reči, „Narod je list za „prete-pače“ ne pa za inteligenco. Če inteligenca tako zgleda, kakor njih list, dovolj žalostno. To postopanje hujšačev razsrdilo je celo škofa Jegliča, ki je prišel birmat v Domžale. Milostivemu škofu je bila pravica več nego prvaštvu, sprevidel je, da tako početje ni bilo pravilno. Ko je bil v Domžalah naznanjen škofov prihod, je nameraval ga tovarnar Ladstättters slavnostno oblečeno mladino sprejeti, a je to moral opustiti, ker so slovenski, naščuvani otroci grozili, da bodo na-

padli in pretepli otroke nemških prebivalcev. Nemški šolarji so pričakali škofa v šoli, kjer ga je sprejel tovarnar Ladstätter in mu pojasnil vzroke, zakaj ni bilo slovesnega sprejema kakor druga leta. V pridigi, ki jo je imel potem milostivi škof v Mengšu pri Domžalah je na odločen način izrazil svojo nevoljo nad izgredi slovenskega prebivalstva. Vernike je opominjal, da se imajo strogo katoliškim Tirolcem zahvaliti za vse kar imajo. Slava milostivemu škofu, slava pravicoljubu! Ni se zmenil, ali bo njegova pridiga prvakom všeč ali ne, pravica mu je bila vodilo, mir je pridigoval, Kristusov mir.

Prvaki trdijo, Nemci so izzivali. Mi mislimo, da to nikako izzivanje ni, če se vrši kaka slavnost v domačem vrtu, ne pa v javnosti. Če je to izzivanje je tudi zborovanje Slovencev v Gradcu izzivanje. To eno pa rečemo, kaj je večje izzivanje, če pridejo Čehi od daleč hujskat, ali če prebivalci med seboj slovesnost na tihem objajo! Čehi so v Celju izzivali, hoteli so na Dunaju, „murski sokol“ hotel je v Ormožu.

Namesto da bi Nemci podpirali pri slavnosti ali jih najmanj ne bi motili, delajo take škandale! Sramota. Daleč črez meje naše domovine dospel je glas o tem „junaštvu“ v Domžalah, od vseh krajev doni kot odmev „fej vas bodi nehvaležneši, fej vas bodi suroveži.“ Da fej vas bodi nehvaležneši. Prav reče milostivi škof Jeglič, da ima Domžale vse kar ima zahvaliti Tirolcem. Ko nebi prišli Tirolci, prebivalstvo v Domžalah bilo bi siromašno kot nekdaj. Od Nemcev ima vsak grizlej kruha. Nehvaležnost pa je že od nekdaj prva čednost prvakov. Ni se čuditi, če mislijo po tacih dogodkih nemški tovarnarji si iz domačije nemške delavce pripeljati. To je zgodlo „Naroda“ boji so, da se kaj tacega nebi zdodilo. Saj se lahko zgodi, da vsi, kateri bodo brez zasluga,

pridejo trkat na „Narodova“ vrata kričeč: „Ti si ščuval in hujskal, ti si nam vzel dober zaslug, zdržuj nas zdaj.“ Tega se boječ, hujška prebivalstvo naj z pestjo prezene Tirolce, če jim hočejo delo vzeti. Res lepo! „Lepa inteliganca.“ Nemci delo naj na vsak način nadlegujejo, naj jim celo po doljenju strežejo — zato pa jim naj dobro plača. Neverjetno!

„Slovenski Narod“ in pristaši smrdijo tudi kot ovaduhi. Te podedovane čednosti pervaki se morejo znebiti. „Stara navada, železna srajca.“ Pruska slavnost je to baje bilo, pozabijo pa, da noben nini pokazal v taki meri ljubezen do domovine in sasija, nego ravno Tirolci. Uradnikom predbacavajo se so se udeležili pruske slavnosti. Res smešno ali rečeno „grozno neumno.“ Nemški uradnik skoraj ne bi smel nemški govoriti. Prusko misli, če nemški govorit“ je pametno mišljenje intelligentnih prvakov. Predno so gospodovali pervaki, ni bilo slišati kaj cega. Od kar pa ti zapeljivci naroda kričijo „S k svojim“ godijo se take žalostne razmere, in niti čuditi, če se med prostim ljudstvom prigodi takih humorov. Prvaki jih ščuvajo in pridigujejo jih „Udari ga, ubij ga.“

Kedaj naj kosimo na travnikih?

Ker je živinoreja za kmetovalca zelo velika, mora isti obrniti vso svojo pozornost in silo na pridelovanje krmil ter mora storiti vse korake da ne dobi samo dosti, ampak tudi dobra klajila živino. Pri dobavi krme s travnikov je treba da v prvi vrsti gledati na njeno posebno dobro kakovost, kajti od kvalitete krmil zavisijo uspehi ljenja.

nikom: „Jaz sem najimenitnejši zdravnik in z moim zdravilom vas vse ozdravim v 3 dneh. Za to zvilo potrebujem pa človeško kri in srce; to bom vzel od tega, kateri je od vas najbolj bolan. V dveh dneh pridem vprašat, kateri je najbolj bolan, ta bo pol moral romati v drugo deželo.“ Nato odide. Še obleti vse bolnike, vsak si misli, moj Bog če drži vsi rečejo, da so že precej zdravi, jaz pa, da je bolan, sem fuč. Hromi so poskušali hoditi, kateri so pred kratkim stokali in jecljali, začeli so živjeti samo da jih nebi kdo drug držal za zelo bolne. Nekateri, ki je bil samo malo bolan, mislil si, da je rebiti je moj sosed še manj bolan, tretji spet manj in nazadnje bom jaz zaznamovan kot „najbolj bolan“. Boljše je, da rečeš, ti si že zdrav.

Ko dva dneva mineta, gre z prelatom k bolnikom. Od daleč so že bolniki veseli vpili: „Nebudu je nas usmililo, vsi do zadnjega smo zdravi.“ Druge reče, da ga hočejo goljufati, a ti zagotavljam, da v čvrsti in zdravi, kakor riba v vodi. „Če je tako, pojrite vsi v miru domov in spomnite se na kaj na največjega dobrotnika, kateri vas je v takratkem času popolnoma ozdravil.“ Prelat

Hitro ozdravljenje bolnikov.

Spisal Lesnik.

Bil je enkrat prebrisan dijak, vse je imel, veselje do življenja, zdravje, zadovoljnost, samo denarja mu je zmiraj manjkalo. Prišle so počitnice in naš študent podal se je na rajzo, spet je vse imel, samo denarja ne.

Eno večer potrka na samostanska vrata in prosi za prenočišče. Ko se z prelatom pogovarja, zve, da je v samostanu nad 30 siromašnih bolnikov, ki samostanu mnogo izdatkov za zdravnika, zdravila itd. povzročujejo. „Razun Boga sem jaz najboljši zdravnik“, reče dijak, „in za dve peščici srebrnjakov ozdravim Vam tekom 3 dneh vseh 30 bolnikov in prosti boste vse nadloge.“ Prelat oblubi mu, če to storí 100 bliščecih srebrnjakov. Dijak mu poda roko in pogodba je bila sklenjena. Vesel vlegel se je to noč dijak v posteljo, spati vendar ni mogel; vedno so mu pred očmi blisketali srebrnjaki. Drugo jutro poda se spet k prelatu in mu reče, naj ga pelje k bolnikom. V treh dneh bodo vsi rekli, da so čvrsti in zdravi. Ko prelat odide, reče dijak bol-

Na dobroto krme nima samo velikega vpliva ob času košnje, ampak najbolj je odvisna kmet krme od časa kedaj smo kosili. Ravno tačas košnje pa zelo malo število kmetovalcev upošteva. Zgodnja košnja nikogar ne kesa; na to se ozirajo naši kmetovalci dosti premalo. Edica tega pa je, da nakosi kmetovalec, kateri spravlja z njih leta za letom krmo, le trdo žanje, slamo namesto dobre, lahko prebavljive. Kmet se trdovratno drži pozne košnje izvzroka, ker bolj gleda na množino, manj pa dobroto krme; on je prepričan, da je krma tem izdatnejša, in težja, čim dalje je rastla na se. Ako takega starokopitneža opozorimo na novo napačno ravnjanje, na škodljivo pozno košnjo, navadno ta-le odgovor: „Trava mora dozorni veter raztrositi po travniku semenje, da more dnje leto zopet pognati nova trava.“

Takemu „modrinjaku“ pa se zelo težko dopove, s takim počenjanjem zemlja popolnoma izžema postane trda, in namesto krme dobimo slamo. Kmet je do dobra prepričan, da se mora travsako leto potrositi s semenjem, ako naj zraste in mu na noben način ni mogoče dokazati, e napačnega mnenja in ga odvrniti od takega udarenja.

Ako opazujemo sestavo kakšnega travnika, vidimo na prvi pogled, da se različno razvijajo posamezne vrste trav in detelje. Opazimo namreč, da ta vrsta trave prej, druga zopet kasneje, druga se je začela komaj razvijati. Razvoj rastline redno na vrednost krme jako velik vpliv, kajti ne zavisi samo množina, ampak tudi preostrost redilnih snovij, ktere vsebuje krma. V tem so vse travniške rastline relativno bogate

vsemu, od strani pregledoval zdaj bolnike, ki tihoma pobirali in gledali, kakor hitro iz bližega „zdravnika“ priti, zdaj dijaka, ki je tako vse ozdravil. Vesel, da je teh 30 lenuhov, je namreč več kot polovica od „bolnikov“ naštrel je pogojenih 100 srebrnjakov dijaku na kateri jih je kakor da bi si jih trudoma zavoj v svoj navadno prazen žep spustil. Ta dan se fino v samostanu pogostili in mu še v pismu napisali, kako hitro je 30 bolnikov ozdravil. Pa glej! nekoliko dnij, ko je naš dijak že bil daleč čez doline prišel je ta ali oni ozdravljenih bolnaj, in od njih je zvedel, kak strah jim je bil „imeniten zdravnik“. Prelat se je na videz, a ko ga nikdo ni videl, bilo ga je zelo sram, je tako mlad dijak „nabiksal“, posebno kislo se pa je, ko si je zmislil na 100 srebrnjakov. Dijak pa se gotovo tudi dolgo ni veselil polnega kmalu so bili ti tudi v šparkasi pri krčmarjih, je med potjo tako rad obiskal. — Kako dob tako zgubljeno!

na redilnih, zlasti na dušičnatih snoveh, stanična substanca je zelo lakko prebavljiva.

Z nadaljnjim razvojem rastline pa se zmanjša vrednost krmila, kajti stanična substanca snov se spremeni v lesnato snov, in rastlina ima relativno manj dušičnatih redilnih snovij. Ko rastlina odcveti, ne pomnožijo se več njene redilne snovi, in tvorijo se lesnata vlakenca (niti), vsled česar postane rastlina lesnata. Razentega odpade velik del nežnega listja, ki vsebuje ravno mnogo redilnih snovij. Da ima krma čim večjo vrednost za krmljenje, treba je travnike pokositi ob času, ko je v travi največja množina redilnih snovij. Ako kosimo travnike prezgodaj, tedaj je odstotna prebavljivost sicer zelo velika, toda vsled male teže krme na površinski jednoti je množina prebavljivih redilnih snovij zelo majhna. Ako pa nasprotno pustimo travniške rastline, v prvi vrsti travo dozoreti, tedaj dobimo sicer bogato košnjo, toda le neznato množino prebavljivih redilnih snovij na površinski jednoti, in ta množina je manjša, kakor o času cveta. Splošno toraj lahko rečemo, da moramo travnike pokositi takrat, ko se rastline začnejo bolj lesneti (iti v les) kakor pa vsprejemati prebavljive redilne snovi. Ta čas, ko imajo rastline največjo množino prebavljivih redilnih snovij v sebi, in je zajedno skupna teža krme že precej visoka, nastopi pri travnikih takrat, ko stopi največ raznih vrst trave v cvet. Za dobavo krme je toraj najboljše, da se začne s košnjo, ko pričnejo cesti raznovrstne trave ali malo časa pred cvetom. Prelaganje košnje ima slabe posledice, kajti rastline zgubijo mnogo svojih redilnih snovij, postanejo prezrele in trde. — Čas prve košnje na travnikih ima tudi na drugo košnjo, otavsko košnjo, velik vpliv. Čim prej smo gotovi s sensko košnjo, tem prej in boljše zraste trava za otavsko košnjo. Pri prepozni prvi košnji bi morali spravljati otavo travnikov, ki se dvakrat kosijo na leto, dosti prepozno jeseni, in trava bi se le slabo posušila. Ako smo pravočasno izvršili sensko in otavsko košnjo, dobi še živila izvrstno jesensko pašo. Da more kmetovalec dati svoji živili dobro, tečno krmo, zato je neobhodno potrebno, da obrne potrebno pozornost in skrb na dobavo krme, ktero moramo smatrati za kruh domače živine. Travnike naj pokosi kmetovalec pravočasno, nikdar prepozno, kajti zgodnje košnje še se nikdo ni kesal.

Vojska med Rusi in Japonci.

Mirovno vprašanje.

Po strašni zgubi pri otoku Tsisima zgnbila je Rusija vladu na morju. Novo brodovje stane spet milijone in milijone pa takoj ga tudi ne morejo sezidati. Do tega časa pa so že spet par krat na suhem biti in kdo ve, ali ne bi imelo novo brodovje take usode, ko baltiško. Mir je torej za Rusijo sedanje vprašanje, ne pa nadaljevanje vojske. Pooblaščenci za mirovna pogajanja še niso imenovani in

tudi za mesto, v katerem bi se ta vršila, se ne morejo zdiniti. Japonci hočejo, da v Tokio, Rusi bili bi zelo radi, če v Parizu. Kako se pa poroča, ravno Japonci o miru tačas še nočejo posebno radi čuti, hočejo še pred uspeh na mandžurskem bojišču.

Z mandžurskega bojišča.

Po poročilih je poveljnik Rusov v Mandžuriji Linevič proti miru. Mislimo pa, da bi ravno Linevič vzrok imel, mirovno vprašanje pospeševati, kajti drugače še mu bo moreli tako šlo, kakor Kuropatkinu pred Mukdenom. Njegovo širokoustje in bahanje bo tak uspeh imelo, kakor Kuropatkija. Položaj ruske armade je zelo kritičen, Linevič se baje sedaj nahaja v mnogo bolj obupnem položaju, kakor preje Kuropatkin. Ruska armada je od Japoncev skoraj obkroljena in je zgubljena, če se vojne operacije prično. Morebiti bodo Rusi na suhem tako popolnoma uničeni, kakor na morju.

Roždestwenski in Nebogatow.

Obitelji admirala Roždestwenskija se je poročalo, da so mu morali desno roko in desno nogu vsled ranjenja odrezati. Admiral Nebogatow je bolan in je v hofspitalu. Dvakrat je baje že poskusil, si sam življenje vzeti.

Kako zgleda pomorska bitka.

Vsakega gotovo zanima, kako da zgleda pomorska bitka, vsak bi gotovo rad vedel, kako da je mogoče, da lahko toliko ljudij v bitki smrt najde. Višji marinski častnik opisuje pomorsko bitko na kratko tako le:

V pomorski bitki je posebno težko vodstvo ladij. Ker topi zelo daleč nesejo, lahko se ladije na daleč razprostirajo, kar sicer zmanjša nevarnost, da jih strel zadene, oteži pa komando admiralu.

In kako težko je admiralu celo vodstvo bitke, tako težko je za vsacega poveljnika posameznih ladij, da vse komande admirala prav spolni in z svojo ladjo to stori, ali se tja pelja, kako admiral zahteva. Vsaka ladja je v več oddelkov razdeljena, kateri so vsi z telegrafom ali telefonom v zvezi. Poveljnik stoji med bitko v utici, katera je z železnimi oklopi zavarvana, visoko zgoraj. Krog njega je njegov štab, in in po telegrafu ali telefonu njegova povelja pozameznim oddelkom ladje naznanja. Eden častnikov mora vedno ladjo admirala opazovati, da povelje admirala takoj naznani.

Bitka se začne. Od vseh strani priletijo granate. Mnogo jih pade v vodo, kajti na 4000 — 5000 m je velika ladja vendar še precej težko za zadeti. Ladja se pri vsakem strelu lastnih topov strese; samo v srajci mučijo še topničarji, vročina postaja vedno večja, kajti top postane vedno bolj in bolj vroč.

Počasi pridejo sovražne ladje bliže. Zdaj je cilj že ložje za zadeti, granate zadenejo ladje, razpočijo se, na vse strani letijo kroglice in železni kosi; človek si ne more predstavljati kako strašno taka granata

na ladji vse uniči. Lafete odtrga od topov, uniči, na vseh stranih začne goreti, nikjer nišči povsed preti smrt.

Večkrat se prigodi, da se ladja od sonca v kratkem čas tako dobro par krat zadene zamore več manevrirati. Od zdaj naprej je zato samo drugim tako rekoč na poti.

Čim bliže pridejo ladje, tem večja je nevarnost, da jih torpedo zadene. Ladja zadeta od telega uničevalca — je bila.

Notranje ladje je za moštvo še strašnejši zgoraj, kjer kroglice in granate letijo. Moštvo varnost, ima jo pred očmi, včasih že lahko rešitev storijo. Moštvo pa ki dela v notranjosti ne vidi od bitke nič, in delajo in ne vejo ali brezuspešno. Začne se ladja potapljaljati, morajo rešiti, kakor podgane ladje požre jih.

Posebno težko in zelo važno delo imajo (heicarji). Do pasa goli mučijo se pri vodiljih kotljih. Zgoraj je bitka, spodaj se drugo, ko ropačevanje mašin. Naenkrat se močno ladja. Kaj je? Ogenj pade iz ognjišč, vroča voda in popari siromake in kmalu je vse tiho na dnu. Valovje je velikana z 500 — 700 pomorščakov.

Rusi in njih somišljeniki — slovenski pravici

Ko so Japonci zarad ruskih spletk s tem začeli ter Ruse zaporedoma premagovali, na morju, potem z vzetjem Port Arturja, katero so imeli za nepremagljivo, tretjič jih do cela potolkli, tedaj še se Rusi vkljub raznemu vselej niso vdali, kar bi za nje velik nedosegljive vrednosti bilo, in veliko manjši ali sramota bi jih bila dohitela, ampak so po svoji navadi trmoglavo in slepo se brodovje zanašali, kakor da bi tega prvič čudeže delal. Prvaški prepanteži na Slovensko so z njimi vred v enomer trobili. Rusija je magljiva, konečno bo vendar zmaga, ako in Japonci bodo Rusom tako odškodnino da si bodo za vedno zapomnili in radi minili. Rusi in slovenski prvaki so sodili, Bog vični pa je presodil. „Ruse je zadela šibki pravi nek nemški klerikalni list, in to je izničen ruskega brodovja šlo na dno morja, to se vželi ter s tem še močnejši postali, 14 tisoč je našlo v morju smrt, več tisoč jih je bilo. To je nepopisljiva sramota in ponižanje, toliko hvaljeni, močni ruski narod, kaj tega zgodovina ne zna navesti. In kdo je vse tega kriv? To je ošabnost prevzetnosti in nemanskih velikašev posebno pa — zatiranje ubogstva. Ruski kmet, mužik imenovan, nimajo pravice nego: pridno delati, plačati in namolčati. Pri sodniji kmet proti bogatašu in vselej propade in četudi je na polni pravici za izobraževanje ljudstva se nihče ne potegni, niki in popi hočejo ljudstvo le izkoristiti, nas večina dohtarjev in farjev, ki branijo učenja nemškega jezika, dočim se sami v

razjetje itd. ruskega jezika učijo! — Pa naj bi nemudoma poprej toliko prevzetne a zdaj Ruse tolažit in naj iščejo tam svoje sreče. jih sprejmi v blaženo, zdaj revolucionjsko deželo. od Slovencev prvakov toliko slavljeni trditev, Rusija nepremagljiva, je bila največja nesmiselj umnost, kajti Rusija ni boljša kakor gnila. Turki so bili poprej le za to od Rusov prete, ker so morali zadnjim vsi Slovani na Bal- vso silo pomagati, sicer bi jih od Turkov tako dobili, kakor sedaj od Japoncev. Zdaj še car in njegovi zapeljivci prisiljeni, hočeš, nočeš vpeljati in bolj za šole skrbeti, česar Japonci zano let uživajo. Ruski pravični in neustrašeni Tolstoj je že zdavnej tudi rusko gnilobo in mstvo popisal, zato so ga žlahtniki hoteli v Sibirini. A kaj je on prorokoval, se je ures-

bila bi posebno velike koristi za ljutomerski, ormoški in ptujski okraj in čim hitreje pride do zgradbe, tem bolje.

Nedeljski počitek. Vse trgovce krajev, ki imajo pod 6000 prebivalcev, še enkrat opozarjam na ukaz, da se morajo prodajalnice ob nedeljah in praznikih ob 12 opoldne zapreti. Kdor se tega ne drži, mu kazen ne bo izostala. Ako pa nekaj trgovcev svoje štacune zapre, drugi pa jih imajo ob nedeljah popoldne odprte, oznanite jih okraju glavarstvu pismeno ali ustmeno, ker postava ne dela razločka za deželo. Štajersko.

Ptuj. V jarku mrtvega so našli gostilničarja Vindiš iz Grajene pri Ptaju. 9. t. m. šel je v gorice v Haloze. Po noči tega dne vračal se je gotovo „precej poln“ domov in padel je v Turnišah v jarek kraj ceste, kjer je obležal. Drugi dan našli so ga tam na hrbitu ležečega, mrtvega.

Sagorec pri Ptaju. Dne 6. t. m. užgal si je devetletni deček Slekovič cigaretto in je gorečo šibico proč vrgel. Tako je poslopje Martina Lovrac v ognju in kmalu je zgorelo 6 hiš in 4 kleti. Pogorelci so siromaki in večina ni bila zavarovana.

Šmarje pri Jelšah. Pri kopanju v ribniku Jevškega grada utonila sta 8. t. m. 2 delavca v starosti 19 in 27 let.

Našim naročnikom. Ker hočemo sedaj polletni račun skleniti, prosimo naše naročnike, da nam zavestalo naročnino pošljejo. Znesek zaostale naročnine ni nam mogoče vsakemu posebej naznani. Kdor ne ve, naj vpraša in mu odgovor damo. Naročnina pošlje se lahko vsak dan.

St. Ilj v Slovenskih goricah. Posestnik Jožef Enčič v Selnicu vozil je torek, 6. t. m. listje za steljo. Po nesreči se je voz prevrgel in padel na voznika ter ga zadušil. Enčič je star 35 let ter zapuščeno in 3 otroke.

Zelezniška zveza Maribor-Ptuj. V lepem vremenu bode vozil od 1. julija do 30. septembra t. l. med Mariborom in Ptujem ob nedeljah in praznikih poseben vlak. Odhajal bode iz Maribora ob 1. uri 45 minut popoldne in pride v Ptuj ob 2. uri 56 minut. Iz Ptuja pa odpelje zvečer ob 9. uri in pride v Maribor ob 10. uri 15 minut.

Klerikalec — obsojen. Pri mariborski okrožni sodniji je dobil znani Davorin Tombah, „grajžlar“ v Sv. Vidu pri Ptaju zaradi telesne poškodbe 1 mesec težke ječe.

Murski sokol hoče od jeze počiti, ker ne sme v Ormož hujskat iti. Ptujsko glavarstvo je izlet murskega sokola v Ormož prepovedalo; seveda je brezuspešen rekurz in pritožba na Dunaj vložena. Ormož je prvakom premiren, hoteli so bakljo sovraštvo tje pristnosti, hoteli so ljudstvo razburiti in soseda na soseda hujskati. Kmečkim fantom, ki so pri „murskem sokolu“ in kmetom svetujemo sledeče: Obiskajte raje predavanja popotnih učiteljev o gospodarstvu, ustanovite raje kmetijsko društvo, nego da se v maškerade mestnih postopačev vtikati. Če hočete izlet, peljite se gledat gospodarskih napredkov tistih,

Spodnještajerske novice.

Slavnozborska volitev za mandat v okraju Maribor in Ptuj. V kratkem, 3. julija, vršila se bode volitev kandidata za okraj Maribor in Ptuj. Napredna ima 2 izvrstna kandidata, gospoda Karola Štraja, deželnega poslanca in podžupana v Mariboru Henrika Wastian, akademika in urednika v Šentjanžu. Oba sta dobra govornika, od obeh smo dobre prepričani, da bosta to, kar obetata, tudi storila. Vpleje tedaj priporočamo napredni stranki enemu svoj glas dati. Obema so razmere na Spodnještajerskem dobro znane, pri volilnih shodih obvezna sta vse storiti, da se zboljša stanje obrtnikov, kmetov in kmetovalcev. Volitev vršila se bode tajno in lahko vsak voli kogar hoče. Vsak naj voli vspričanja ne pa siljen od klerikalnih vodil. Iznenadjeni smo črez poročilo, da je slovensko narodno društvo v Mariboru kandidatom postavilo gospoda Šinko, župana in krčmarja v Središču. Vzame se, da je gospod Šinko šel tem gospodom za poslovne. Dobro vejo, da ni mogoče, da bi zmanjšali so Maribor, Ptuj, Ormož, Ljutomer, Slovenska in Mahrenberg za napredna kandidata, Šrečan in črni gospodi v Mariboru pa gotovo ne bodo komagali. Če bi si bili ti gospodje količkaj posveti, gotovo ne bi segali na Središče potem, zbrali bi si dohtarja ali farja. Poglejmo si ječe volitve za deželni zbor. Celo proti Kočevarju, klerikalne stranke bil, hotel je farja. Za druga zbor pa bi Šinko jim kandidat bil! Skoraj nevestimo! Gospod Šinko, mi vas obžalujemo!

Ragoznična pri Ptaju. Tomaž Osojnik, 33 let, posestniški sin v Ragozniči udaril je enkrat aprila svojega lastnega očeta z pestjo in ga knaval z bicem. Okrožno mariborsko sodišče obsojeno radi tega pridnega sina na 3 tedne ječe.

Štajerska železnica Ormož-Ljutomer. Železniško ministarstvo je dovolilo inženerju Legrosu v Ormožu, da predprpravami za zgradbo železnice od Ormoža preko Ivanka cev v Ljutomer. Ta železnica

ki se v politiko ne vtikajo, v napredne kraje. Uboga žena večkrat z malimi otroki mora na polju sama delati, mož pa zapravlja denar pri maškeradah, črno-političnih shodih in pri zborovanju društva. Po go stilnah, pri farjih in pri dohtarjih še se nikdo ni gospodarstva naučil, pač pa hujskarije in drugih nemnostij. Napredni kmetje pa naj gledajo, da jim ne zapeljajo „priatelji mladine“ sine k takim norostim. Mislimo, da bo naš nauk na plodovita tla padel in da bo kmet enkrat sprevidel: „Kmet spada k kmetu“, ne pa k črnosuknežem in pervaškim hujškačem.

Zrelostni izpit (matura) vršil se bo na ptujski gimnaziji 3. in 4. julija. Udeleželo se ga bo 9 abiturientov.

Maribor. Dne 12. t. m. popoldne je zapazil neki železniški uslužbenec na mariborskem kolodvoru, da se neki vojak skriva med kištami v nekem vagonu; ko so ga prijeli se je izkazalo, da je ta vojaški begunec Ivan Maierhofer od 7. pešpolka iz Gradcu, ki je hotel na tan način ubežati domov na Koroško.

Šolske vesti. V pokoj je šel na lastno prošnjo nadučitelj Hernaus v Šoštanju. — Nadučitelj na deški ljudski šoli v Ptiju je postal ondotni učitelj J. Wolf; za učitelja na isto šolo je prišel nadučitelj Albin Wankmüller od Sv. Duha v Halozah. — Premeščeni sta učiteljice Matilda Dragatin iz Št. Jurja nad Tabrom v Št. Lovrenc nad Mariborom in Marija Škerbinc od Sv. Marjete niže Ptuja v Št. Jurij nad Tabrom. — Stalno upokojena je učiteljica Karolina Lesjak.

Umrli je po kratki bolezni dne 20. t. m. v Leskovcu v Halozah trgovec in veleposestnik g. Baltazar Blodnik. Umrli je bil vrl naprednjak in v Leskovcu v obče priljubljen mož. Zadela ga je srčna kap. Gospod Blodnik je imel tudi to zaslugo, da je širil v Halozah napredno mišlenje, svareč ljudstvo pred farškimi in prvaškimi izkorisčevalci. Naj bode blagemu pokojniku zemljica lahka!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 17. t. m. pripeljal se je hlapec posestnika Iv. Lukmann-a od svojih opravkov že pozno zvečer domov; ko je poklajal konjem, šel je k domačem vodnjaku zajemat vode za konje in ker se je zaradi prenizke ograje pri vodnjaku stegnil, zgubil ravnotežje, padel z glavo naprej v 24 m globok vodnjak in utonil. Drugi dan so ga še le našli mrtvega v vodnjaku. Bil je 40 let star, ter priden in zvest. Gospodarji pazite tedaj, če imate nizko ograjo pri vodnjaku ali jo popravite.

Sv. Lovrenc v Slovenski gorici. Naše naročnike prismo, da nam na skoraj naznanijo, ali še zmiraj poštar Koser naš list naročnikom v veži tik gostilne sobe na mizi devlje, da se večkrat zgodi, da naročnik lista ne dobi. Naznanite nam in pravo za naše somišljenike ne bo izostalo, pa tudi Koser bo dobil. Predragi naprednjaki! Koser je vaš največi sovražnik, držite se tedaj gesla „Svoji k svojim“ kajti kdor ni za vas je proti vam. V svoj lastni prid ne podpirajte klerikalna podjetja, bodi si gostilne ali trgovine. Vsak napredno mislec človek ve, klerikalci so mu največji sovražniki, in takih se je treba izogibati.

Klerikalne potuhnjene mrcine niso vredne vašega jateljstva, mnogo manj pa še vaše podpore. Vas poznajo in ga ljubijo vas pa zaničujejo in so iz dna srca. Kaj pa Koser z ptujskimi trgočenja, o tem bo morebiti še sodnija govorila kar Koser proti našemu listu dela ali proti proti mestnim trgovcem, naznanite nam, in mi temu velikašu pokazali pot pravice. Kaj pa proti tujim kupcem pravi, ki pridejo v vase zaradi sadja ali vina, priobčimo prihodnjic.

Šoštanj. Volilni boj. Delovanje naših vakov, ko se je imenik volilcev sestavljal, je dobro znano samo to še hočemo omeniti, da samo 52 „otročjih glasov“ naredili ampak tudi lice naprednega mišlenja izbrisali. Zaradi zbrisanja in ker so 52 otrok v imenik vzeli se je pritožba na namestništvo, vendar nič ni galo, čeravno se je uradno dokazalo, da teh krajcarja davka v Šoštanju ne plača. Znani dr. Majer je kot predsednik reklamacisce komisije za te otročje glase davčne postavke naredil in bi bilo, ko bi postal namesto odvetnika davčnega. Posebno nebi potreboval potem svojega kateri je na dan volitve kakor besen sem skakal, še le opomin okrajnega glavarja ga je pomiril. V volilni komisiji bil je „izbor“ prestar učitelj, mlad učiteljček, en črevljarski grajžlar. Ni se čuditi, da so ti čisto po pišči Majerja plesali. V prvem razredu zmaga je napredna stranka. V drugem razredu imel pa en glas več, pa dr. Majer dvema volilcema nih glasa oddati, čeravno ga je okrajni glavar pa da to ni postavno in da se radi tega lahko ovrže. Dr. Majer pa se za to ni zmenil, njele za to bilo, da ta dan zmaga in da zamoznarji svetu razglasiti, da je tačas napredna propadla. Posebno hvalevredno je, da je bila predna stranka čisto mirna, čeravno se ji je delala. Če bi naprednjaki kaj tacega storili, bi prišlo do pretepa, saj poznamo naše pravake radi teh nepostavnosti se bomo pritožili in da se volitev ovrže. Tretjokrat bomo potem v likih mescih volitev imeli, in gotovo zopet brez če bo spet dr. Majer predsednik volilne komisije kajti kot take bo zopet naprednim volilcem glas zabranil. Kako dolgo se pa bodo take krivice tako dolgo bode vselej do rekurzov prišlo bomo 10-krat k volitvi šli, mi ne jenjamo pravice si ne damo vzeti!

Dopisi.

Jarenina. Dragi Štajerc! Naznanjam Ti, namesto lista „Štajerc“ dobil list „Gazeta Narodna“. Jaz Ti pošljem ta list z naslovom, pod katem bivam navadno Tebe. Dragi „Štajerc“ morebiti mogoče ta „svindl“ odkriti, da ne bo Tvoj Lastranjen in drugi poslan, ki ga nisem naročil, tudi ne znam čitatati. Glej da se pravo ukrepanje ne bodo Tvoji in naši sovražniki goljufali sko

7
imi listi. Ne zameri „Štajerc“, da ti to naznam, skrbim za Tvojo in mojo pravico. Naročnik.

(Opomba uredništva. To je zares že precej več, „svindl“, katerega se poslužujejo naši nasprotniki. „Štajerc“ se odstrani in na mesto njega drugi list skne v naslovni trak. Mi bomo dali celo reč nanko preiskati, prej ne bomo mirovali, predno ne izdremu tej golufiji na sled. Vsaki, kateremu se kaj nacega zgodi, naj nam to nemudoma naznani.)

Iz Ciglenc pri Vurbergu. Ciglenška cunja je „fihpos“ pisarila, da je imel posestnik, ki se je obesil „Štajerc“ pri sebi. To je debela laž, laž, kako mora zabitava glavica klerikalca iztuhtati. Nesrečnež kratek čas bral „fihposa“ in ta ga je spravil ob smet. Povsod hočejo klerikalci, ta znani maneveri, pa nikjer se jim ne posreči vsakokrat se jim kaže, celo sodnjisko da so vsi ti „narodnjaki“ podajo k armadi „fihposa.“ Več mladih posestnikov.

Požarno društvo v konkurzu. Sklicujoč se na tiskovnega zakona zahteva odbor prostov. ga- društva v Krajnčici pri St. Jurju ob juž. žel. se sprejme v prihodnji številki lista „Štajerc“ k ponatisnjem v štev. 10 z dne 14. maja 1905 je naslovljen: „Požarno društvo v konkurzu“ ta stvarni popravek: Ni res, da bi bila prišla prostov. zarna bramba v konkurz. Res je pa, da je društvo enilo se prostovoljno razdržiti, da prevzame ob- društveno premoženje v začasno upravo in da ista ustanovila novo gasilno društvo, do tedaj ima sedanji odbor pravico društvo zastopati. Ni res, da bi kaki „klerikalci“ ali „celjski prvaki“ za- slabo gmotno stanje požarne brambe. Res pa se je to zgodilo edino le vsled nepremišljenega spodarjenja prejšnjega načelnika, ki je poskušal v uvesti nemškutarjenje. Ni res, da bi se bilo nštveno orodje in vse kar je društvo imelo, draž- potom prodalo. Res je pa, da so se prodali obeni instrumenti, kteri, pa niso bili last gasilnega sista, ampak last godbenega kluba. Prostov. ga- društvo v Krajnčici dne 21. maja 1905.

Načelnik Franc Šet.

Ivanjkovci pri Ormužu. Pred kratkim imel sem omužu nekaj za opraviti in tam me je nekaj zelo veselilo. Kaj li? Ko tako stojim, naenkrat zgle- da se pelja nekdo proti meni hitro kakor vlak. Kakor fajmoštri ob času volitev na „pesikali“ ali cepiklni in prebira časnik, držeč ga z obema ro- ma. Kakor blisk bil je mimo mene. Radoveden enega moža, kedo da je bil ta gospod, ki je tako veselo peljal na hitrem „precikelnu“ ali ka- se temu kolesu reče. Ta mi odgovori: To je tak spod, kot midva. To je tisti narodnjak, veseli V. Velike Nedelje, ta se bo zdaj oženil z neko pošt- spediterco. Nekdaj je bil ta gospod celo „pismo- dola.“ Spomnil sem se takoj, aha gotovo tisti pis- i moša, katerega je „Štajerc“ tako fino nabiksal.“ odiko se sedaj ta gospod veselo vozi, ker bo dobil gitarico za tovaršico, zvesto ga bo spremljala skoz dne - na cepiklni. Naročita si tedaj „Štajerc“ da ga prebirajta podoč skoz življenje na pesikali.

Ko mine gostija, poročal Ti bom ljubi „Štajerc“ morebiti se bosta že v cerkev peljala na takem cepiklni, ki se lahko 2 peljata. Vesel opazovalec.

Dobje pri planini. Mogoče ti je že znano dragi „Štajerc“ kako se naš župnik, znani Vurkelc v cunji „fihpos“ in v „laždomu“ opravičuje, da opravlja službo občinskega tajnika zastonj, le iz ljubezni do faranov. Ja iz ljubezni opravlja to službo, pa iz ljubezni do — svojega žepa in gospodične „kšeitfürerce.“ Pri tej priliki naganja lahko ljudi v njeno štacuno in „Malika“ ima vsaj kaj za opraviti, drugače bi tako morala cele dni čas vejati in skoz okno v farovž gledati. Če bi bila resnica, da opravlja župnik žlužbo tajnika zastonj bi se ja morala v občinskem proračunu in računu točka „plača občinskega tajnika“ črtati, žakaj se pa še nikolj ni črtala? Vidite, občani tako vam hoče pesek v oči metati. Vi še niste do spoznanja prišli, kako on z vami ravna. Ubogi farški podvrženci, drva mu zastonj vozite, on vam zato niti kupice vina ne da. Prihodnjič si hočemo še natančneje „Vurkelca pogledati in pokazati, kakor on farane ljube in tudi njegove podrepnike si hočemo pogledati.

Neustrašen faran.

Jelovec pri Mariboru. Dragi „Štajerc“, redko kedaj ali nikdar slišiš kaj posebnega iz našega kraja. Pri nas je zelo malo naprednjakov, zelo malo možev, ki bi imeli lastno misel. To so žalostne razmere bolj žalostne pa so še razmere, ki vladajo na naši šoli v Kamnici ali bolj rečeno, žalostno je, da naš gospod kaplan, namesto g. nadučitelj, v šoli „komando“ imajo. Na kaplanovoovelje moraja otroci celo ob četrtekih v šolo hoditi. Večkrat smo se že zaradi tega pri g. nadučitelju pritožili. V cerkvi seveda kaplan vlada, kakor papež črez celo kristjanstvo. Kaj on reče, misli je prav. Pred kratkim bil sem pri spovedi in na vprašanje ali „Štajerc“ čitam odkritosrčno rečem, „da.“ Kakor da bi ga modras piknil, je kar v „luft“ skočil in mi ni dal odveze. Mislim si, odvezo pa vendar moraš dobiti in grem v drugo faro k spovedi. Prijazen, star župnik sedi v spovednici in tudi njim povem, da „Štajerc“ čitam. Pa glej! Župnik se nasmejijo in rečejo „to ni greh.“ Pri kaplanu je bil gotovo moj največji greh, pri prijaznem gospodu župniku pa ni bil greh. Bog varuj nas drugače bo pri nas vse kar storimo „greh.“

Grešnik.

(Opomba uredništva. To je lepo, če res kaplan v šoli „komando“ ima. Zakaj imate nadučitelja? Četrtek je prost dan in kaplan nima pravice, otroke ob četrtekih v šolo siliti. Da, prost dan morajo imeti, da si počijejo. V mestah imajo šolarji prosti, če je vročina, na deželi pa ne bi smeli imeti postavnega prostega dneva. Pritožite se na okrajni šolski svet in ta bo že gospodu kaplanu nekaj „komando“ znižal.)

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Zadostuje nam, ako res mirujete proti našemu listu in ne nadlegujete naših naročnikov. Župniku Cafu pa svetujemo, naj bo tih in miren proti „Štajercu“ in njegovimi naročniki, drugače pridejo o njem „imenitne“ reči na dan, ki mu gotovo ne bodo prijetne. Naprednjaki, na noge,

ne dajte se dalje nadlegovati, pokažite da ste sami svoji na svojih tleh. Vsako hujskanje proti našemu listu poročajte nam nemudoma da pravo okrenemo.

Polenšak. „Ljubi Štajerc! Zelo zanimive reči se pri nas godijo, ljudstvo je pri nas še zelo strahopetno, trepeče še pred črnimi suknjami. Mi bi Ti radi poročali eno dogodbico, pa ne vemo ali bi jo ti sprejel in bralcem priobčil. Čudno, da še nisi do danes najnovejše novice zvedel. Prosimo za odgovor ali Ti naj pišemo.

Naprednjaki.

(Opomba uredništva. Veseli nas da nam hočete eno dogodbico iz vašega kraja pisati. Pošlite nam dopis ali po pošti ali prinesite ga sami v uredništvo, Ki le neki se je pri Vas zgodilo? Mislimo da se je župniku nekaj neprejetnega zgodilo(?) Tedaj na dan z novico, naj svet zve, kaj se pri Vas novega godi.)

Konjice. Častiti gosp. urednik! Podpisani F. P. sem imel večkrat priložnost brati „Naš Dom.“ „Štajerca“ pa nisem mogel v roke dobiti, bil sem namreč na tujem, na Nemškem in si tam kruh služil. Pri branju lista „Naš Dom“ sem našel skoraj same šinfarije črez Vaš list, čital sem, da so tisti, ki berojo „Štajerca“ lumpi in faloti i. t. d. Radoveden, kaj je to le za list ki ga črni dušni pastiri tako črtijo, sem gledal, da dobim enkrat ta list v roke. Posrečilo se mi je. Ko berem sem sprevidel, da je to list, kakega naj čitajo delavci in kmetje. Prosim tedaj pošljate mi zanaprej Vaš cenjeni list, in tudi mojemu bratu in mojemu lušnemu gospodarju.

Konjice, 19. junija 1905.

F. P.

Laporje pri Slov. Bistrici. Preljubi Štajerc! Sprejmi od nas Laporčanov en dopis in pohvali z nami našega gospoda župnika, ker nas tako lepo za sv. birmo pripravljava. Vsako nedeljo slišimo, da se po drugih farah evangelij in božja beseda razлага, pri nas pa nam župnik kakor svojim modrim, trepastim devicam le krščanski nauk hoče v glavo vbiti, ker se birma bliža. Zadnjo nedeljo so spet z krščanskim naukom poskusili, pa nikdo jim ni prav odgovarjal. Preje bi nas raje krščanski nauk učil, namesto da si agitiral, bi raje to storil. Tebi je politika in agitiranje več nego vse drugo. Namesto da si volilcem žganje dal in jih k volitvi v Črešnovec poslal, učil bi jih krščanski nauk in bi jim krščanski mir pridigoval. Če bi jih prav krščanski nauk učil, nebi eden svoje vode trosil z besedami „sanktus, sanktus, sanktus.“ Take le skupaj zberi in jih pred milostivega škofa postavi. Denarja za birmo tudi nimaš nikdar zadosti, toliko košta bandera, toliko to i. t. d. Torej poboljšaj se, župnik, drugače še svet več o tebi zve.

Več faranov.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Naš župnik je kakor navadno tudi pred kratkim z prižnice kričal, naj bi pristopili v 3. red sv. Frančiška, katerega je že pred nekaj letmi pri nas ustanovil. Gospod župnik dobro zna, da ima potem vse kot društvenike pod svojim plaščem. Zmirom se ponaša, kakor dober pastir svojih ovc da je, pa mi ga že poznamo. Iz same ljubezni do svojih ovc, puli nam dlako, malo nedelj mine, da ne bi kaj od nas terjal. Ko prideš na pri-

žnico začneš se takoj jokati, potem kregati nazaj pa terjati za kake stare dolgove, ki ti jih kakšna rota ne more plačati. Je to ljubezen do svojih ovc. Zakaj jih ne tožiš, če so ti dolžni? Vemo dobro, kaj ne in tudi ti veš. Drugače si pa velik prijatelj tožbe. Dobro se spomnimo, kakor so te predlanili leta fantje odpuščenja prosili, ko si jih tam po riboru zaradi one veverice gonil. Ni še dolgo, da nam povedal v pridigi, ljubite se bratovsko med boj. Govoriti je lahko, spolnevati težko, namreč te. Kar se pa tiče tvojega vtikanja v občinske in politične razmere, svetujemo ti, puste raje te reči. Poi tem nič ne razumeš, kajti o tem se nisi učil. Ugas si se samo duhovske reči, bodi tedaj raje samo duhovski pastir. Vse druge posvetni reči pusti na miru in v miru pustil fe bo „Štajerc.“ Več faranov.

Žička Trojica. Ljubi „Štajerc“! Mnogo, mnogo imam za te, pa vsega ti ne morem takoj poslati. priobčiš. Kakor „Domovina“ vse napada, ki nobeniti samo k tem veselicam in shodom, katere prijatelji „črna sukna“ tako predbaciva tudi ločki pozabrambi, ker se je peljala na Schillerjevo slavnost. Častna resnica je, peljali smo se požarniki. Vsi v rodi spoštujejo velikega pesnika, samo zabuhlim, bitim tepcem ne gre v glavo, da velikih moževičev stenje za nikogar ni sramota. Mar so vaši črni neži čostenja vredni, klerikalske šeme? Bržkone morala požarna bramba obiskati teatre, ki jih kleskalna dekleta igrajo. Kramp, motiko v roke, ne teater, delo je za kmečke dekline, teatre naj si niki in kaplani z kuvaricami špilajo. Načelnik Žičke Trojice ni si mogel več „drama“ kupiti, zato je pravil teater. Boge mamice, ki nimajo za sol kraljev, imele so za teatertakoj 40 vinarjev. Denarja ni imel za poroko en velki gospod, klerikalna dečez in čez. Ko se je ta oženil, moral je mene vse sveče prižgati in v cerkvi tepihe položiti, da „visoka gospoda“ tiho šla! Za zabavo pa si je mogoč gospod 200 kron na posodo vzeti, da se je klerikalna družba veselila.

Razne stvari.

Nadvojvoda Jožef † Dne 13. t. m. ob 7 zjutraj je v Reki (Fiumi) nadvojvoda Jožef, v starosti 72 let.

Nadvojvoda Jožef bival je skoraj vedno na oskem in tamkaj poznal ga je skoraj vsak človek, čislal ga zaradi njegove prijaznosti. O njem, njegovi prijaznosti in uljudnosti pripoveduje nam več dobitic. Enkrat se je peljal z enim kmetom v okolice mesta Debrecin-a. Med potjo nabasal si je kmet in nadvojvoda ga vpraša, kaj za fini tabak da pije, da tako diši. „Sam sem si ga sadil“, zašepeča mu kmetič nadvojvodu na uho. „Pa prosim vas, niso vam povejte o tem vašemu svaku, našemu presvitem cesarju.“ V vojni leta 1866 izkazal se je kot vojnik brigade kot srčen vojak in izvrsten vojvodja. Pa ne samo na vojnem polju, tudi z petimi roki zasluzi slavo. Z madjarskim pesnikom Jokom stal je v živahni korespondenci in sam je izdal nekaj

slovenco ciganskega jezika. Ogrskemu domobranu stal je na čelu kot vrhovni zapovednik in počne zasluge pridobil si je za požalne brambe. Gamenu društvu v Alcsutu bil je sam načelnik.

Truplo umrlega pripeljalo se bode v Budimpešto tamkaj pokopalo. Žalost za pokojnim je na Ogrskem splošna, saj je bil umrli obče znan pod imenom „najmadjarski nadvojvoda“.

Št. IIJ na Koroškem. Ako vaš župnik „Štajerca“ vse načine preganja, naj vas to ne moti. V večjem delu še si ga naročite. Ne dajte se pregovoriti, vsod se potegujte za naš list in držite se po njegovih naukih. Naše delovanje ni hinavsko, javno stemo sovražnikom nasproti. Če boste vedno tako dalo „Štajerca“ zagovarjali, hvala Vam. Župniku svetujemo, naj raje pridiguje krščanski mir in tak.

Svojo mater ustrelil je v Krakovu 23-letni filozof Buczynski, ker se mu ni pustila poročiti. Nato ustrelil še sebe.

Poroka nemškega prestolonaslednika z meklenburško vojvodinju Cecilijo vršila se je 6. t. m. z alkimi slavnostmi v Berolini. Nadvojvoda Ferdinand zastopal je našega presvitlega cesarja pri svetnosti.

8 letni samomorilec. V Pragi je skočil s četrtega stropja 8 letni sin železniškega uslužbenca Boškega ter se ubil. Samomor je izvršil, ker se je življenje — pristudilo. Skoraj čudno, da ne — nesrečne ljubezni.

Nesreča pri pogrebu. Pri pogrebu grajščaka muka v Semilu pri Libercah so se udrila tla in pogrebcev je z mrličem vred padlo v klet. Skoraj so se težko poškodovali.

Rešitelj — morilec. Redkokedaj se kaj tacegaudi, kaj te dni v Parizu. Rešitelj umoril je rečna oziora rešenko. Marij Portok posestnik neke je sedel kadeč mirno svojo pipi, na ladji, ki bila dva dni usidrana v kanalu Saint Martin v Parizu. Njegova žena je odšla v mesto nakupovat. Portok je sanjal o svoji zakonski sreči in bi bil na pomoč, Dve telesi sta padli v vodo, natanko to slišal. Hitro je planil za njima. Večkrat se je stil v valove, dokler se mu ni posrečilo prinesti tako in možkega na obrežje. Pogledal ju je in bila je njegova žena in pomočnik, katerega je dan odpustil, ker ga je našel, ko je klečal pred njegovo ženo. Ljubeči se par je priznal — ves ker — svojo krivdo: roko v roki sta šla ob obrežju je žena nenadoma tako nerodno stopila, da ji spodrsnilo, padla je v vodo in potegnila ljubimca seboj. Ko je rešitelj vse to slišal, zavpil je: »moja dolžnost sem storil, ko sem vama življenje zdaj pa hočem maščevanje! Pri teh besedah nezvesti ženi porinil dvakrat bodalo v srce, da so umirajočo prepeljali v bolnico. Morilca je pustila na prostem, ker bo itak oproščen.

Celo obitelj (familijo) umoril. O strašnem umoru poroča iz Heilbrona. Nek pekovski pomočnik za-

klal je po noči s sekiro v postelji spečega mojstra, njegovo ženo in 3 letnega otroka. Po umoru ukral del je ves denar in zginil. Policija še ga ni zasačila.

Velika povodenj. V Ameriki je povodenj reke Missisipi v okolici Chikage na njivah škode nad 1 miljon dolarjev napravila. Mnogo oseb je utonilo.

Čudni tatovi. 4 mladi fanti iz Farne (Italijansko) so bili vsak na 25 frankov globe obsojeni, ker so iz katakomb (starih gruftov) človeške glave ukradli. Na vprašanje sodnika, kaj so hoteli s temi glavami početi, odgovori eden: „Sobo smo si hoteli okinčati.“

Skrivosten menih. V Tsibucanskem kloštru na Ogrskem umrl je te dni 90-letni menih Vasile Popovič. 25 let je mirno in pobožno živel v samostanu in v obči je bil zelo spoštovan vsled svoje pobožnosti. Mnogo ljudij je prihajalo, da bi umrlega vidli in mu zadnje časti izkazali. Kako veliko začudenje pa je bilo pri vseh, ko so pri umivanju umrlega vidli, da je — ženska. Klošterski brati so takoj to predstojništvu naznani. Čuditi se je, kako je zamogel 25 let v kloštru bivati, brez da bi ga za žensko spoznali. Brade sicer ni imel, vendar mu je lice celo moško bilo. Občinski predstojnik v Tzibucani je to zadevo naznani državnemu pravdništvu, morebiti se temu posreči to skrivnost popolnoma odkriti.

Velika nesreča se je pripetila v Neuendorfu pri Stetinu. Neki delavec je našel na vojaškem strelišču še nerazstreljeno granato. Nesel jo je domov otrokom za igračo; gotovo ni vedel, kaka nevarnost v najdenini tiči. Otroci so začeli granato razbijati, ki se je razpočila in je raztrgala očeta in dva sina. Mati se je vsled obupa obesila.

Pobožen duhovnik. Iz Gradca se nam poroča: Veliko ogrčenje povzročilo je te dni postopanje nekega redovnika, katerega bi človek na prvi videz za Bog ve kako pobožnega smatral. Ta „pobožnik“ bližal se je v Niebelungen-ulici dvema deklicama, hčerama črevljarskega mojstra, ena stara 16, druga 19 let. Staršo je takoj vprašal, ali nebi zamogel od nje kaj dobiti, in silih njo je, naj gre ž njim v gostilno. Ponujal ji je zato 20 goldinarjev in ko je videl, da se je dekle razjezilo, tolažil jo je, saj baje denar potrebuje. Deklici pospešile ste pot, a v drugi ulici jih je kutar spet dospel in sedaj se je bližal mlajši z nesramnimi ponudbami rekoč: „Jaz ti danes dam, kar hočeš, meni je tako strašno“. To mu nič ni pomagalo, deklici ste mu spet odbežali, on pa za njima. Ko jih je spet dospel, ponujal njima je 100 gold. Nato mu da starša par krepkih za ušesa. Ljudstvo, ki je že takoj od začetka počenjanje tega „ptička“ opazovalo, pozvalo je redovnika, kateri je jezuita povabil, naj gre ž njim. Pri policiji izgovarjal se je duhovnik, da je mislil samo deklici vprašati, kje daje kurbisče. Nazadnje je rekел, da je „samovoljno“ na policijo prišel in da hoče ovadbo proti deklicama vložiti, zaradi „krepkih“, ki mu še po ušesih donijo. Ta izgleden kutar piše se Mayerhofer in stanuje v Gradcu v misijonski hiši, Marijina ulica, štev 54.

Na ženske se ni zanesti. Star rudar, 73 let star, pride nekega dne delat k odvetniku oporoke. Imel

je 2 hišici v vrednosti 4000 kron. Na vprašanje odvetnika, komu zapusti hišici, odgovori: „Vse kar imam, naj ima moja žena in za njo otroci.“ — „Koliko časa ste že oženjeni“ — „Že nad 50 let, gospod odvetnik. Hišici pa sta lastnina moje žene le tedaj, ako se več ne omoži: prosim to mora v oporoko“ — Pa vi vendar ne boste mislili, da se bo 72letna ženska zopet omožila?“ vpraša začuden odvetnik. Rudar pa počasi in resno odgovori: „Pa vendar mora v oporoko! Nihče ne ve, česar so ženske vsega zmožne, na ženske se ni zanesti.“ (Mi mislimo tudi, da ne!)

Konec rusificiranja. Ruska vlada je dovolila, da se spet v baltiških provincijah na srednjih šolah vpelja nemški poduk. V Petrogradu so sprevideli, da so grozno grešili, ker so nemškim naseljencem v omenjenih pokrajinah poduk v materinem jeziku proč vzeli, sprevideli, so kak sad je prineslo sovraštvo in preganjanje v prej tako mirnih krajih.

Norveška in Švedska ste ločeni. Te dve državi ste skupno spadali pod enega kralja Oskarja II. Norveška pa je izjavila, da hoče biti ločena in parlament z presidentom Michelsen tačasno vladarja zastopa. Trgovske in gospodarske razmere so imele velik upliv. Ogri so z največjo pazljivostjo celo reč reč opazovali. zakaj, vsak ve.

Perzijski šah je te dni na Dunaju na obisku.

35 vojakov vsled neprevidnosti ustreljenih. Na rumunskem strelšču v Piteštu so pri strelnih vajah vsled neke zanikernosti ustrelili 35 vojakov.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Čebele in paprika. Pred kratkim bil je v Segedinu sejem, in med drugimi prodaljci bilo je tudi nekaj Srbov, ki so imeli v svojih žakljih papriko na prodaj. Proti polnemu, ko je začelo solnce že precej pripekati, prišla je zdaj in zdaj čebela in kmalu jih je bilo toliko, kakor da bi jim kdo med nastavil. Mirno so začetka Srbi opazovali, da si je ta ali ona čebela na papriko sedla, ko so pa zagledali, da jih vedno več prihaja in vsaka nekaj paprike odnese, sprevidli so, da so to roparji, ki jim pred nosom papriko odnašajo. Začeli so čebele z robci proč odganjati, a vse nič ni pomagalo, dokler jih niso z dimom pregnali. Kaj pa so čebelo s papriko htele? Čisto navadna reč. Svoji mladi zalegi nesle so jo za hrano in niso se bale, da bi jim s tem želodčke pokvarile. Čebele so namreč za rastlinske snovi manj občutljive nego mi, in med tem ko nas paprika peče, to ni pri čebelah. Od tega se lahko prepričamo, če čebelam med med, ki jim ga za hrano damo, papriko ali poper zmešamo. Zvedel sem celo, da v nekterih krajih Ogerskega čebelarji čebelam v spomladji papriko za hrano dajajo, in da baje s tem dosežejo bogato zaledo.

Nekaj o streljanju zoper točo. V zadnjih dveh letih so v nekterih pokrajinah Štajerskega kmetovalci vidno izgubili veselje do streljanja zoper točo,

bodisi iz tega vzroka, ker dotične kraje ni okles v pretekli dobi toča, bodisi ker so imeli vsled organizacije vkljubtemu neuspehe. — Brezvomno bilo obligatorično (obvezno) zavarovanje zoper točo bi se uvedlo v vseh alpskih pokrajinah — Štajerskem samem bi bilo isto zaradi ogrom stroškov neizvedljivo — najbolj zanesljivo var zoper poškodbe, s katerimi nam grozi leto za leto. Stroški zavarovanja zoper točo bi tudi dale dosegli visokosti svote, ki bi bila potrebna, ako se uvedlo obligatorično streljanje zoper točo. Dobi pa se te tako lahko umljive in brezvomno do ideje v praksi ne uresničijo, ker se v merodaj krogih bojé, izvesti take naredbe prisilnim pot kar bi bilo edinole mogoče, mora si vsak pomag kakor si pač more in zna, kakor mu dopuščajo njegova sredstva in njegova lastna pamet. Naj si človek misli o streljanju zoper točo tako ali tukonečno vendar ne more zanikati, da so se dose v posameznih krajih v resnici povoljni uspehi. Streljanju držimo se sledečih naukov: 1. Pred vse je treba dobro organizirati za streljanje zoper streljati je treba sistematično ne pa kakor pri samo tje v en dan. 2. Strelja se počasi, toda mora je treba primerno nabiti. 3. Postaje morajo biti dvomno zelo ugodno razdeljene in postavljene v mernih razdaljah. 4. Če streljamo po teh predpogojih so stroški neznati, za pojedin hektar zemlje 70-vinarjev. Če promislimo, da je pri nas na Štajerskem mnogo burj združenih z točo, je toraj potrebno, se borimo zoper to hudo šibo, katera nam v minutah muči trud in delo celega leta.

Goveji zolj, je muha, ki govejo živini jako zleguje. Zato se živila zolja boji in če ga zaspremata, privzdigne rep in zbeži (zbezbla) bodisi gozd ali v hlev. Goveji zolj je velik kakor mesan muha, temne barve, zadnji del je spredaj svilen v sredini črn in od zadej rudečerumen. Prikaže od meseca junija do septembra in zalezuje osobito parnih dnevih govejo živino, da odleže na dlako kožo svoja jajcica. Iz teh se izleže črv, kateri priče se živila liže, v gobec in žrelo. V žrelu se bode črv v meso ter rije večinoma skozi hrbteni dokler pride pod kožo. Tu se napravi nekaka otina, ki je meseca maja največa. V nji se nahaja goveje zolj, ki zleze v tem času izpod kože ter se zemlji ali travi zabubi. Po štirih tednih izleže iz hleva muha, ki leta okoli in živilo vzemirja. Če pada mesto na zemljo, v hlevu na gnoj, ga živila noma potepta. Zato se zamore razvijati samo zolj, ki uide iz živine, ko se ta pase. Ker je živili jako škodljiv in sicer ne samo s tem, da prouzroča hude bolečine, marveč tudi s tem, da pokvari kožo, zato moramo skrbeti, da tega žalca po mogočnosti zatiramo. Če bi napravili kmetje svojo dolžnost, bi mu kmalu prišli tudi nas v okom. Najboljše sredstvo proti govejemu je pridna živinorejčeva roka, ki stisne zolja in kože in ga zamori. Če je zolj še malo razvil, pustiti ga je z iglo in gnoj nato iztisniti. Omeniti

ramo, da trpi živina, ki ne hodi na pašo, le redko daj od zolja.

Znamenja birse ali zavrelke v vinu. — Birsa ali zavrelka je v vinu najbolj nevarna bolezen, kar napravi vino popolnoma neporabno. Tej bolezni so podvržena bolj šibka vina, ki niso čista, osobito mlada vina, ki se nahajajo še na drožju. Prvo znamenje te bolezni v vinu je, da se začne to motiti in če poslušaš pri veki na posodi, nekoliko vreti. Vino dobi poseben, neprijeten okus kakor bi bilo iz gnilega ali kuhanega sadja. Barva v vinu se spremeni in sicer postanejo bela vina temnorumena, črna pa temnorujava. S pomočjo beljakovine ali želatine se dá barvilo v črnem vinu tako odstraniti, da je podobno temnobarvanemu belemu vinu. Če je bolezen že močno napredovala, izgubi vino vso vinsko dobro in je popolnoma neužitno.

Proti muham, obadom in komarjem, ki kako nadlegujejo po leti živino, priporočajo, da se namažejo oni deli živine, na katere se ta nadlega najbolj zaganja s zoperno dišečimi tvarinami. To so: ocet, v katerim se je kuhalo orehovo listje; na tobaku kuhanega dela (1 del tobaka, 30—40 delov vode); zmes 1 dela kreolina in 8 delov makovega olja; raztopina enega dela lisola v 15 delih makovega olja; raztopina 2% kreolina ali 1% lisola ali 1/2% karbolne kisline v vodi itd. Okoli oči se seveda ne sme mazati, osobito ne z raztopino ali zmesjo, v kateri se nahaja kreolin, lisol ali karbolna kislina. Proti muham v hlevih priporočajo pomazati stene z raztopino 2% modre galibe in 2% vapna v 100 l vode. Tudi 5% raztopina formalina, ki se postavi v odprti posodi v hlev, neki zapodi s svojim duhom muhe in komarje.

Pisma uredništva.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Pustite župnika pri miru, ker miruje proti našemu listu. Ako pa ne ostane tak, pišite nam.

Ptujska gora. Poslano je preveč osebno, ni nam mogoče čez tisto klerikalno, grešno farško devico pisati. Prosimo baj družega.

Kamnica. Bomo vam hvaležni, pošljite nam dopis o politkah.

Stari trg. Prosimo kaj obče zanimivega, ne preveč osebnega. Mi gospode k. le tedaj pobiksamo, če so proti našem listu, ali če preveč škandalov delajo.

Gornja-Polskava. Napade na župnika za naprej ne priobčimo; prepričali smo se, da župnik ni tak, kakor so nam ga njegovi osebni sovražniki očrnili.

St. Ilj pri Mariboru. Opozarjam tem potom vse narodnike, da naj naročnino vposiljajo samo na upravnštvo. Mi nimamo agentov, ki bi imeli pravico naročnino sprejemati. Naročnika v St. Ilju prosimo, ali nam ne bi zamogel popisa lega moža podati, kateri je v imenu »Štajerca« naročnino sprejel.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Za to številko prepozno, župnika si ogledamo v prihodnji številki.

Vsem našim dopisnikom. Hvala za dopise! Kar še jih nismo tokrat priobčili, pridejo prihodnjič na vrsto. Prosimo za potrpljenje. Dopisi pridejo vsi na vrsto. Naše sončiljenike prosimo za kratka poročila. Vsakdar ve, da ne moremo in ne smemo priobčiti osebnih napadov. Poročila morajo naj bodejo taka, da bodejo občne koristi, zanimiva tudi za bralce iz drugih krajev. Še enkrat srčna hvala Vam za

tako navdušeno zanimanje. Ostanite nam zvesti, kakor do sedaj, tudi v bodoče.

Uredništvo.

Loterijske številke.

Trst, dne 10. junija: 79, 33, 87, 82, 13.
Gradec, dne 17. junija: 15, 79, 68, 67, 29.

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo, namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenie v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno ob mizi živiljenja in katerim grozi debelost se svojimi neznošnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvraćitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Zelodec prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napačnati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšni lekarni gospoda Behrbalka.

Lepa hiša

278

na novo sezidana, 10 minut od Ptuja oddaljena, na glavni cesti; ima 4 stanovanja, 3 velike velbane kleti in 1 kuhinja za pranje; tik hiša je vodnjak, lepi hlevi drvarnica itd. K hiši spada 1000 kvadratnih metrov lepega vrtu. Hiša je pripravna za gostilno ali kakega obrtnika ter se zradi preselitev in menjanja službe takoj po ceni proda. Pri kupnini je treba samo 1500 gl. plačati. Naslov pove upravnštvo »Štajerca«.

Kovaškega učenca

sprejme takoj izkušen kovač za podkavanje za ročna dela in za vozove. Vincenc Werdenig v Slape, p. Ptnjska gora.

273

Sodar

se takoj sprejme na grajsčini Negau. Taki, ki razun sodarstva tudi dela v vinogradu razumejo in so oženjeni imajo prednost. Daljša pojasnila daje oskrbništvo grajsčine Negau pri Radgoni.

277

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pismah) in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslane fotografiji po ceni

Otto Neumann, Prag, Karolinental štev. 130.

Cenikiese pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko.

342

Lepa hiša

zidana in z opoko krita, se proda v prijaznem trgu z ali brez mizarstva. Sposobna je za vsakega obrtnika, tudi za prodajalnico. Pri hiši je studenec, vrt, 2 svinjska hleva, 3 sobe, kuhinja z šparhertom, veranda, klet, lepo dvorišče. Cena 6000 K; 1400 K lahko ostane na posestvu. Naslov pove upravnštvo »Štajerca«

275

Gospodinjo

iščeta 2 gospoda. Ta mora dobro kuhati in hišna dela opravljati znati (perila ji ni treba prati). Starše ženske, katere so že služile kot gospodinje in so večše tudi nemškega jezika, imajo prednost. Vprašanja naj se naslovijo Steinbrenner Negau pri Radgoni.

276

2 kovača

potrebujem takoj, ki znata sekire izdelovati in enega, ki jih zna brusiti. Naslov: Franc Prištovnik, Hammerwerk, Oplotnitz.

279

Zemljišča

37 oralov, obstoječa iz vinogradov, njiv in travnikov z sladko krmo nadalje 10 oralov travnikov in 1 travnik, 1 1/2 orala s sladko krmo, vsa ta zemljišča v Gornji Polskavi ležeča, se po ceni prodajo. Naslov Jurij Ceder, Gornja Polskava (Ober-Pulsgau).

280

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijlo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Roedl-nova

iz kemične tovarne

PRAGA VII

Sternberg ulica št. 574

je najboljša.

Povsod za dobiti.

231

Hans Wouk, trgovec v

Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogvo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenu ni več take priložnosti 33

500 komarov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z tako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 tako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 tako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 tako fini tintonik iz niklena, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondeenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošije z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razposilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakau (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Na prodaj Opekarnica,

2 orala zemlje (najboljša ilovica), preša za zarezano opeko (Press-ziegel), 3 strehe za sušenje zidne opeke, ena streha za sušenje rezane opeke, peč za opeko žgali, brizgalnica. Cena vsega 4000 K. Kdor želi kupiti, naj se oglaši pri Jerneju Pauku v Gor. Gorici (Ober-Goritzen) p. Rače (Kranichsfeld.) 261

Veliko presenečenje

Nikdar več v življenu se ne nudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur koča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode 3 tako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodelo z jantarjem (herensteinem), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjeno mošnjiček, 1 žepni nožič z pravjo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, nekatere povzročajo pri starini mladih mnogo smeha, 1 jako kriptna knjiga, v kateri so zloženi pisma, 20 reči za korešpondeenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se deli z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 14. Razposilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skupaj dunajsko razpošiljalnico Ch. J. wirth, Krakau A/14. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Posestvo

v Studencih (Brunndorf) pri riboru, v bližini cerkve Sv. Jurija obstoječe iz hiše z 5 stanovanji gospodarskega poslopja, stude in travnika se takoj proda. Počitnice pojasnila zvejo se Mariboru, Mühlgasse 15.

Zahajajte pri nakupu

Schichtovo štedilno milo z znamko „jelen.“

Ono je zajamčeno čisto in brez škodljive primesi. Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo
imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Zaradi prenovljenja naše glavne trgovine

naznanjamо našim častitim kupcem, da bo naša prodajalnica na florijanskem trgu okoli 6 tednov zaprta in prosimo tedaj naše čast. kupec, da si v omenjenem času svoje potrebščine kupujejo v naši podružnici (filiali) na florianskem trgu štev. 2, (Ferschi-jeva hiša).

Raim. Sadnik & Comp.

252

Izvrstna trgovina

z špecerijskim blagom, na ugodnem prostoru se zaradi družinskih razmer po ceni proda: Natančneje se zve v uredništvu „Štajerca.“ 235

Oženjen hlapec

za krave dobi takoj dobro službo. Žena bi moralo v hlevu pomagati pri molzenju i. t. d. Ponudbe na Valentini-a Goljar, oskrbnik „sužine Kaltenbrunn pri Ljubljani.“ 264

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom, če mogoče obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj sprejme pri Johann Pungarscheg, trgovina z mešanim blagom v Slovenskem gradiču. 271

Trgovski učenec

več nemškega in slovenskega jezika, z dobrim šolskim spričevalom se takoj zprejme pri Stefanu Brodar v Ormožu. 266

Kozel

1/4 leta star, močen in lepo zrejen, se po ceni proda. Pojasnila da Stary-eva pristava (majarija) v Ptuj. 267

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke, zmožen obeh deželnih jezikov, želi svojo službo menjati. Pisma na upravnštvo „Štajerca“ pod „H. O. 250.“ 268

Suhe gobe!!

kupuje Amalija Smyra, Dunaj, XVII. Elterleinplatz 7. 210

Hišni hlapec obenem opravnik,

kateri razume gospodarstvo maléga posestva in z konji ravnat se takoj sprejme. Može črez 30 let, ki so veči tudi nemškega jezika imajo prednost, potem

kuharica,

katera dobro kuhati in prati zna se takoj sprejme; deklice od dežele prednost. Naslov pove upravnštvo „Štajerca.“ 269

Vsled mojih razmernih iščem pridno, skrbno in pa čedne postave mlado

gospodinjo

katera naj je pod 30 let stara in iz kmečke hiše. Vajena mora biti poljskega dela in nesme biti preveč klerikalna. — Naslov pove upravnštvo „Štajerca.“ 270

XXXXXX

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klačnice in plinarske hiše pestavljen je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

Oznanilo.

Občinski zastop Slov. Bistrica je sledče sklenil:

Tujcem je prepo- vedano v mestu ob misjonih, birmah in drugih cer- venih slovesnostih tržne šatore (štante) postavljati, kakor tudi vsako prodajanje živeža in kakega blaga. Samo obrtnikom, ki v mestu stanujejo, je to dovo- ljenjo.

Mestni urad Sl. Bistrica, dne 7. junija 1905.

Sadje iz juga	Zaloga piva iz Šteinfelda. Vsakovrstne mirenalne yode.	Riž, moka, sladkor, kava
Barve, lake, firmis i. t. d. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodejo izklila, kakor semena za zelenjavovo, za cvetljice, vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporoča po najnižjih cenah JOS. KASIMIR zalogaspecerijskega materialnega blagain semen v Ptiju zraven „Štajerca.“ Ravnatom se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželnii pridekli in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene. 141	Bučno in laško olje Deber vinski jesih in esene za izdelovanje Jesilja.
Čaj (tee) rum	Portland-cement, ter karbolinejum, rafija, gumi, vitriol, žveplo	Milo, sveče, soda

Kovačnica

Pristovi. na ugodnem prostoru, dobro vpeljana, na okrajni cesti Poljčane-Brežice, se v najem da. Pojasnila da Eduard Suppanz v Pristovi. 272

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Ptuj

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

Mestna hranilnica (sparkasa) v Ormožu

387

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure pred-
poldan. Pojasnila se dajo vsaki čas brezplačno.
Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo
polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega
meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. ozi-
roma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar
vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra
vsakega leta pripšejo h kapitalu. Vložitelju radi tega
pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (sparkasa) sama.

Hranilnica (sparkasa) se nadzoruje
od države in je tudi ud zveze štajerskih
hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

oooooooooooo Hranilnica (sparkasa) mestne občine Celje

Celjska občinska hranilnica nahaja se v lastni
poslopju, Ringstrasse št. 18.

Vloge se obrestujejo z 4%; rentni davek pla-
hranilnica sama. Stanje hranilničnih vlog znašalo
koncem leta 1904 K 11,842.642·40.

Hipotekarna posojila obrestuje z 5%, posojila
menice z 5½% in zastavna posojila z 5%.

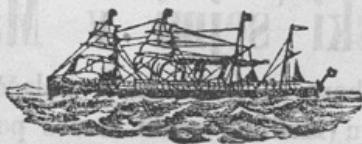
Hranilnica daje tudi v najem predale želez-
omar, katere najemec in hranilnica zakleneta,
shranhenje vrednostih efektov; prevzame pa tudi
zaklenjena hranila.

Podružnica in giro konto avstr. ogersk. bank
Kreditno in založno društvo hranilnice (sparkasa)
mestne občine Celje daje posojila na menice
5½%.

Za poslovanje so ob vseh delavnikih uradne
od 9—12 dopoldne določene.

Ravnateljstvo

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

ne vrste gardbrodi. — Naravnost brez prekla-
anja v New York in v Filadelphijo. — Dobra hrana.
Izborna opravr na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Franc Dolenc, konc. agent

v Ljubljani, Knlodvorske ulice štev. 41.

537

Somatose

mesna beljakovina

edilčnejše, tek zbujojoče in živce oživljajoče kre-
pilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Styria- bicikelni

novi modeli 1905.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 150.—,
Styria-bicikelni, najfinejši (Strassenrad) po K 180—200
Styria-bicikelni (Halbrenn-Maschine) po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner in Patent-Styria-Doppelglockenlager) po K 300.—.

Žaljene toda se prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120. Na obroke (rate) podugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim in proti divanajstmesecnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Rabljenje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastonj.

bicikelni so dandanačni najmenitejši fabrikati. Največja tovarna v Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele. Sestavljeni se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda so izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omisil (kupil).

Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fa-

znamenjati. Cene so tako nizko nastavljene in se toraj Styria bi-

cikelni vsakomur priporočajo.

alogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov

tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und

Laufmäntel).

Anton Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj,

Ormož in Rogatec.

Na naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder) pri krznarju (Gerber) in usnjariju

H. BAUMANN v Konjicah. (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izdelane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder). Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdelovanje in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način. Čevljarem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, teleče, ovče, svinske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).

Kupuje se tudi smrekova škorja cela ali pa zdrobljena, nadalje ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo plačilo.

92

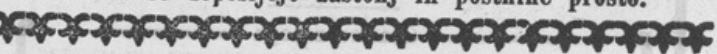
Lovske puške

vseh sistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-
skušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten).

Ceniki se določajo zastonj in poštnine prosto.

! Vsakovrstno prekajeno (zelhano)
meso, najfinejše klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

346

|| Prosim poskusite ||

Najboljše
klajno apno

se dobi samo pri

Adolfu —

Sellinschegg

Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Ure po ceni.

Zalogar ur:

Max Böhnel, urar, Wien, IV. Margaretenstrasse 38.

Največja in najstarejša firma; ustanovljena 1. 1840. Odlikovano z "Grand Prix" in z veliko zlato kolajno v Parizu leta 1904. Ura remontoarka iz pristnega jekla ali nikeljnega "Sistem Roskopf" 1 gld. 50 kr. Marka "Strapaz Roskopf" z plombo 2 gld. Marka "Eisenbahn Roskopf" 3 gld. 50 kr. Ozko ploščasta kavalirška ura remontoarka "Bonheur" 3 gld. Ura remontoarka iz goldina (z dvema oklepama) 2 gld. 90 kr. Ura remontoarka iz tule (z dvema oklepama) 3 gld. 80 kr. Srebrna ura remontoarka "Sistem Roskopf" 3 gld. Ista z dvema oklepama 4 gld., iz 14 karatnega zlata 7 gld. 50. — Srebrna težka verižica (masivna) — 90 kr., iz 14 karatnega zlata 10 gld. Prstan iz 14 karatnega zlata 1 gld. 80 kr. Ure z nihalom (Pendeluhren), ki bijejo kakor ure na zvoniku 5 gld. Ure z nihalom in muziko 6 gld. Ura budilnica (Wecker) 1 gld.

Kar kupcu ne ugaja, se zamenja proti drugemu ali pa se pošlje denar nazaj. Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik z več kakor 1000 slikami, katerega pošljem franko in zastonji.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in hotečine hladni in pospešuje zacetjenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3/16 se pošljejo 4 pušice, proti K 4/60 pa 6 pušic. Ena pušica velja 70 vinjarjev.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zalogar

B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj 136

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice št. 203.
Zalogar v vseh lekarnah Astro-Ogerske. V Ptaju se dobira v lekarni g. Ig. Behrball.

V ptujskem mestnem soparno kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1. uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2. ili predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev). 376

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča. (Pettauer Badeanstalt).

Franc Jožefov

grenki vrelec (Bitterquelle) 66

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici.) Zalogar pri V. Schulinsk v Ptaju.

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za to nem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinski sejma.

Prvi vsako drugo sredobrskega sejma drugi vsako četrto sredobrskega sejma

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k teh sejmov.

Oblastno dovoljena pisarnica

193 za vojaške zadeve (Albin Schanigarte na Dunaju) XVII., Hauptstrasse 67. zvedenske pojase, svetovanja v vseh vojaških zadevah k naboru zvezanih, služečih rezervnih častnikov in moštva. Vložba vseh vojaških zadevajočih vlog, namestenje vojaških godcev, sprejem in odgojevalne zavode itd. — Prospekt zastonji in poštne.

Gumij za trsje cepiti

najfinješje in najboljše vrste, letošnjega izdelka, dalje cevi iz gumija za škropilnice proti peru in take za pretakanje vin in piva, kakor tudi kovrste druge izdelke iz gumija priporočeni debelo in drobno

brata Slawitsch, trgovca v Ptaju.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporočeni

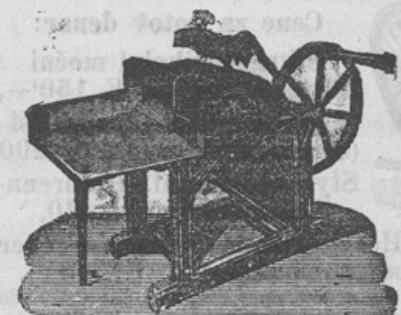
izboljšani

vitále (Gummifabrik) mlatilni

z najnovejšimi (lagerji), lahko t

Dalje stroje za mlinke za žitno delati, trijerje in mline za žitno

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošljajo poštne zastonji.

Vozičke za otrok

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi takrat, ko ima vedno v zalogi in priporočeni

Brata Slawitsch v Ptaju.

Cena: 12, 16, 20, 80, 36 do 40

Vozički so lično in močno izdelani, zelo nizki. Pismenim naročilam se toti

